

Ds 2022:6, Straff för deltagande i en terroristorganisation (JU2022/01335)

Journalistförbundets synpunkter

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i Ds 2022:6, Straff för deltagande i en terroristorganisation. Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar som handlar om journalisters förutsättningar att bevaka och rapportera om terroristverksamhet.

Journalistförbundet har upprepade gånger kritiserat den lagstiftning som trädde i kraft 2020 och som innebar en kriminalisering av samröre med terroristorganisation.¹ Under lagstiftningsarbetet framförde Journalistförbundet kritik mot förslaget eftersom brottet, så som det är utformat, riskerar att få träff på journalister när de i sitt arbete bevakar terroristorganisationer genom att infiltrera organisationen (sk Wallraffning). Denna fråga var även något som Lagrådet uppmärksammade i sitt yttrande.² Mot bakgrund av den kritik som Journalistförbundet tidigare framfört är det positivt att regeringen nu valt att adressera problemet och att utredaren uppmärksammat frågan och presenterar en lösning.

¹ Se till exempel Journalistförbundets remissvar på Ds 2017:62 Ett särskilt straffansvar för deltagande i terroristorganisation.

² Se Lagrådets yttrande över förslaget Ett särskilt straffansvar för samröre med en terroristorganisation (Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2019-09-02), sid 7 ff.

Utredningens förslag innebär att det införs en undantagsbestämmelse som gör att det inte ska dömas för vare sig samröre- eller deltagandebrott om gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Undantaget är formulerat på följande sätt: "En gärning ska inte utgöra brott om den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig."

Som framgår av utredningen kan "vanlig" journalistisk verksamhet, till exempel att genomföra intervjuer, aldrig utgöra deltagande eller samröre med terroristorganisation. Om en journalist däremot infiltrerar en organisation med hjälp av så kallad Wallraffning riskerar det att uppstå gränsdragningsproblem gentemot såväl samröresbrottet som deltagandebrottet. Det är därför positivt att utredaren föreslår att det införs ett försvarlighetsrekvisit.

Utan att ta ställning till frågan om behovet av att kriminalisera deltagande i terroristorganisation, tillstyrker Journalistförbundet förslaget om att införa en undantagsbestämmelse i sista stycket i 4 a §, respektive 5 §, i terroristbrottslagen.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*